

Francesc J. Hernández

Departament de Sociologia i Antropologia
Social. Universitat de València

Impressions

I SI...

I magineu-vos que la batalla d'Almansa l'hagueren guanyada les tropes de l'arxiduc Carles. Què hauria passat?

A la cripta del l'església dels caputxins de Viena, que és el panteó reial de la dinastia dels **Habsburg** o dels **Àustria**, hi ha la tomba de l'arxiduc Carles, després emperador **Carles VI** del Sacre Imperi Romà, el qual hauria estat rei de la Corona d'Aragó si no hagués perdut la batalla d'Almansa i la guerra de Successió.

Si deixem de banda la narració maniquea i simplista de botiflers i maulets, no sembla probable que amb el rei Carles d'Àustria ens haguera anat de manera molt distinta a com els va anar a altres territoris sota el seu domini, com ara Nàpols, Hongria o Bohèmia. Ens hagueren governat els Habsburg, llevat tal vegada del parèntesi revolucionari i les guerres napoleòniques. Però el Congrés de Viena (del qual s'acompleixen ara dos-cents anys) ens hauria retornat als dominis de la casa d'Àustria, que no es va caracteritzar precisament per respectar les lliber-

tats nacionals, sinó més bé per sobredimensionar la cort vienesa, des de la qual es governava un territori immens i heterogeni amb la desídia que descriu **Josep Roth** a la seua novel·la *La marxa Radetzky*.

Si el Regne de València s'hagués mantingut a la dinastia dels Àustria, a les escoles s'estudiaria l'emperadriu **Maria Teresa**, la totpoderosa mare de **Maria Antonieta**, o l'incombustible emperador **Francesc Josep**. Haguérem après més alemany que francès. En lloc de comentar la bomba que **Mateo Morral** llançà a **Alfons XIII** parlaríem de la llima amb la qual **Louis Luccheni** ferí de mort l'emperadriu **Elisabet** (més coneguda com Sissi).

L'imperi austrohongarès implosionà com efecte de la Gran Guerra i els Habsburg contemplaren com les nacions sota el seu domini esdevenien repúbliques independents. L'últim dels Habsburg que fou rei abdica de la corona d'Àustria el 1918. L'Església catòlica el beatificà. Els seus súbdits de Trieste l'anomenaven *Carles embut* pel seu amor al vi, segons conta l'escriptor **Claudio Magris**, nascut a aquella mateixa ciutat, a El Danubi.

A la cripta dels caputxins de Viena hi ha banderetes i petites corones de flors i garlandes amb els colors de la bandera de Mèxic junt a la tomba del que fou el seu efímer emperador **Maximilià**. També hi ha presents, i casualment amb els mateixos colors, deixats als peus del túmul de Sissi per hongaresos nostàlgics de la reina andrògina i insensible (**Magris dixit**). Però res no hi ha a la tomba de l'arxiduc Carles. I això que, si la corona valenciana hagués passat a mans de Carles d'Àustria, faria un segle, més o menys, que podríem ser ja una república independent. Una llàstima.

LEVANTE 16-IV-15